

ΣΥΧΝΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΣΕ ΘΕΜΑΤΑ ΥΓΕΙΑΣ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

A. ΓΕΝΙΚΑ: ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ - ΙΑΤΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Που μπορείτε να έχετε περισσότερες πληροφορίες για την εργατική νομοθεσία για θέματα ασφάλειας και υγείας;
2. Ποια είναι τα βασικά νομοθετήματα που αναφέρονται στις υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας;
3. Ποιες επιχειρήσεις υποχρεούνται να έχουν τεχνικό ασφάλειας;
4. Ποιες επιχειρήσεις υποχρεούνται να έχουν ιατρό εργασίας;
5. Πώς κατηγοριοποιούνται οι επιχειρήσεις για υπολογισμό ετήσιου χρόνου απασχόλησης και προσόντων τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας;
6. Πόσες ώρες ετησίως πρέπει να απασχολείται κατ'ελάχιστο ο τεχνικός ασφάλειας;
7. Από ποιον αμείβεται ο τεχνικός ασφάλειας;
8. Ποια είναι τα προσόντα του τεχνικού ασφάλειας;
9. Ποια είναι τα προσόντα του ιατρού εργασίας;
10. Ποιες είναι οι αρμοδιότητες του τεχνικού ασφάλειας;
11. Ποιες είναι οι αρμοδιότητες του ιατρού εργασίας;
12. Πρέπει να συνεργάζονται ο τεχνικός ασφαλείας, ο γιατρός εργασίας, ο εργοδότης και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων;
13. Πως ανατίθενται καθήκοντα σε τεχνικούς ασφαλείας & ιατρούς εργασίας;
14. Σε ποιες επιχειρήσεις μπορεί να παρέχει υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας ο ίδιος ο εργοδότης;
15. Πού πρέπει να επιμορφωθεί ο εργοδότης για να μπορεί να παρέχει υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας;
16. Τι θα περιλαμβάνει η αίτηση των φορέων εκτέλεσης προγραμμάτων σεμιναρίων επιμόρφωσης εργοδοτών;
17. Είναι υποχρεωτική η επιμόρφωση τεχνικού ασφαλείας επιπέδου ΑΕΙ, ΤΕΙ;

B. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

18. Ποιες επιχειρήσεις έχουν υποχρέωση για ύπαρξη γραπτής εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου;
19. Υποχρεούται ο εργοδότης να αναγράφει στους πίνακες καταστάσεων εργασίας τις ώρες απασχόλησης του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού εργασίας;

20. Ποια βιβλία για θέματα υγείας και ασφάλειας απαιτείται να έχει η επιχείρηση και Ποιος έχει την ευθύνη για τα θέματα υγείας & ασφάλειας των εργαζομένων;
21. Ποιες είναι οι υποχρεώσεις των εργαζομένων;

Γ. ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

22. Ποιος θεωρείται εργοδότης στα τεχνικά έργα; Ποιοι άλλοι ορισμοί εφαρμόζονται;
23. Τι είναι ο συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου και ποιες είναι οι αρμοδιότητές του;
24. Τι υποχρεώσεις υπάρχουν και τι διαδικασίες εφαρμόζονται στα διάφορα στάδια ενός τεχνικού έργου;
25. Ποια η διαφορά μεταξύ ΣΑΥ και ΦΑΥ; Τι ρυθμίσεις ισχύουν;
26. Τι περιλαμβάνει το σχέδιο ασφάλειας και υγείας στην εργασία (ΣΑΥ);
27. Τι περιλαμβάνει ο φάκελος ασφάλειας και υγείας στην εργασία (ΦΑΥ);
28. Τι έγγραφα, βιβλία κλπ τηρούνται στα εργοτάξια;
29. Τι ισχύει για το ημερολόγιο μέτρων ασφάλειας;
30. Τι ισχύει για την εκ των προτέρων γνωστοποίηση;

Δ. ΑΜΙΑΝΤΟΣ

31. Σε ποιες περιπτώσεις επιτρέπονται εργασίες σε αμιαντούχα υλικά;
32. Τι είναι οι Επιχειρήσεις Αφαίρεσης Κατεδάφισης (ΕΑΚ) αμιαντούχων υλικών;
33. Τι προσόντα πρέπει να έχει ο τεχνικός υπεύθυνος μιας ΕΑΚ;
34. Τι εκπαίδευση πρέπει να έχει λάβει το προσωπικό των ΕΑΚ;

Ε. ΑΛΛΑ ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

35. Τι είναι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία;
36. Τι είναι Ευρωπαϊκή Εκστρατεία για την ασφάλεια - υγεία των εργαζομένων;
37. Ποιος είναι ο στόχος και ο σκοπός των υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων;
38. Τι είναι το Σ.Υ.Α.Ε.;
39. Πρέπει να δηλώνονται όλα τα εργατικά ατυχήματα;
40. Πού πρέπει να δηλώνονται τα εργατικά ατυχήματα;
41. Προστατεύονται οι ανήλικοι κατά την απασχόλησή τους;
42. Προστατεύονται οι έγκυες κατά την απασχόλησή τους;

A. ΓΕΝΙΚΑ: ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ - ΤΕΧΝΙΚΟΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ - ΙΑΤΡΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

1. Που μπορείτε να έχετε περισσότερες πληροφορίες για την εργατική νομοθεσία για θέματα ασφάλειας και υγείας;

Η νομοθεσία για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων βρίσκεται στον δικτυακό τόπο του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης στην διεύθυνση www.yeka.gr, στα θέματα ασφάλειας και υγείας των εργαζομένων και σε βιβλία που έχει εκδώσει η Γενική Δ/ση Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας (Επικούρου 29, τηλέφωνα επικοινωνίας: 2103214105, 2103214436, 2103213673, e-mail: grhsa@otenet.gr). Επίσης η σχετική νομοθεσία είναι διαθέσιμη και στον δικτυακό τόπο <http://osha.europa.eu> στην υποκατηγορία νομοθεσία. Τέλος η νομοθεσία είναι διαθέσιμη και από το ΕΛΙΝΥΑΕ (www.elinyae.gr, Λιοσίων 146 & Θειροίου 6, τηλ. 2108200100, fax 2108213270) και υπάρχει επίσης.

2. Ποια είναι τα βασικά νομοθετήματα που αναφέρονται στις υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας;

Η νομοθεσία που απαιτεί την ύπαρξη τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας στις επιχειρήσεις, αποτελείται από τα εξής βασικά νομοθετικά κείμενα:

ν. 3850/2010 (ΦΕΚ 84/Α/2010) Κώδικας νόμων για την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων (άρθρα 8,9,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22).
κυα Υ7α/ΓΠ.οικ.112498/2009 (ΦΕΚ 1775/Β`/26.8.2009) Ιατροί εργασίας – όροι και προϋποθέσεις για την απόκτηση της ειδικότητας της Ιατρικής της Εργασίας από ιατρούς άλλων ειδικοτήτων.

3. Ποιες επιχειρήσεις υποχρεούνται να έχουν τεχνικό ασφάλειας;

Με βάση την ισχύουσα νομοθεσία όλες οι επιχειρήσεις εφόσον απασχολούν έστω και έναν εργαζόμενο πρέπει να έχουν τεχνικό ασφάλειας (διατάξεις του άρθρου 8 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010).

4. Ποιες επιχειρήσεις υποχρεούνται να έχουν ιατρό εργασίας;

Οι επιχειρήσεις οι οποίες απασχολούν από 50 και άνω εργαζόμενους ή όσες έχουν έστω και έναν εργαζόμενο εφόσον οι εργασίες τους είναι σχετικές με μόλυβδο, αμίαντο, βιολογικούς παράγοντες, καρκινογόνους παράγοντες (πδ. 94/87, πδ. 70α/88, πδ.186/95, πδ. 399/94) πρέπει να έχουν ιατρό εργασίας.

5. Πώς κατηγοριοποιούνται οι επιχειρήσεις για υπολογισμό ετήσιου χρόνου απασχόλησης και προσόντων τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας;

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 10 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010, για να καθορισθούν οι ώρες απασχόλησης του τεχνικού ασφάλειας και του γιατρού εργασίας, καθώς και το απαιτούμενο επίπεδο γνώσεων του τεχνικού ασφάλειας, οι επιχειρήσεις, εκμεταλλεύσεις και εργασίες κατατάσσονται σε τρεις βασικές κατηγορίες (Α, Β και Γ), των οποίων οι κλάδοι οικονομικής δραστηριότητας σημειώνονται με κωδικό αριθμό με βάση τη στατιστική ταξινόμηση από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία της Ελλάδος έτους 1980 (ΣΤΑΚΟΔ 1980)

6. Πόσες ώρες ετησίως πρέπει να απασχολείται κατ'ελάχιστο ο τεχνικός ασφάλειας;

Με βάση την κατηγοριοποίηση της επιχείρησης καθορίζονται συντελεστές από τις διατάξεις του άρθρου 21 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010, που πολλαπλασιαζόμενοι επί τον αριθμό των εργαζομένων δίνουν τις ελάχιστες ώρες ετήσιας απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας για κάθε μία από τις κατηγορίες επιχειρήσεων που κατανέμονται κατά μήνα με κοινή συμφωνία του εργοδότη και της Επιτροπής Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (όπου υπάρχει).

Οι ώρες αυτές δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να είναι λιγότερες από 25 ώρες για επιχειρήσεις που απασχολούν μέχρι 20 εργαζόμενους, 50 ώρες για επιχειρήσεις που απασχολούν από 20 μέχρι 50 εργαζόμενους, και 75 ώρες για επιχειρήσεις που απασχολούν πάνω από 50.

Ορισμένες περιπτώσεις υπολογίζονται με ειδικό τρόπο π.χ. εποχιακών επιχειρήσεων, για τις οποίες υπάρχει και σχετική εγκύκλιος. (αριθ. Οικ.130391/2001) και οι εργασίες Τ.Α. σε πλοία (αριθ. Οικ. 16935/Δ10.104).

Στην εγκύκλιο αρ.οικ. 131289/28-07-2010 υπάρχουν διαθέσιμα παραδείγματα υπολογισμού των ελάχιστων ωρών του τεχνικού ασφάλειας και του ιατρού εργασίας.

7. Από ποιον αμείβεται ο τεχνικός ασφάλειας;

Ο τεχνικός ασφάλειας αμείβεται από τον εργοδότη του οποίου είναι τεχνικός σύμβουλος στα θέματα ασφάλειας των εργαζομένων. Ο τεχνικός ασφάλειας

της επιχείρησης υπάγεται στον εργοδότη απευθείας, από τον οποίο όμως έχει ηθική ανεξαρτησία.

8. Ποια είναι τα προσόντα του τεχνικού ασφάλειας;

Τα προσόντα του τεχνικού ασφάλειας περιγράφονται στις διατάξεις του άρθρου 11 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010. Με βάση αυτά ο τεχνικός ασφάλειας πρέπει να έχει:

α) Πτυχίο πολυτεχνείου ή πολυτεχνικής σχολής ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος του εσωτερικού ή ισότιμων σχολών του εξωτερικού, που το αντικείμενο σπουδών έχει σχέση με τις εγκαταστάσεις και την παραγωγική διαδικασία και άδεια άσκησης επαγγέλματος, που χορηγείται από το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδας (ΤΕΕ).

β) Πτυχίο πανεπιστημιακής σχολής εσωτερικού ή ισότιμων σχολών του εξωτερικού, που το αντικείμενο σπουδών έχει σχέση με τις εγκαταστάσεις και την παραγωγική διαδικασία και άδεια άσκησης επαγγέλματος, όταν αυτή προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία.

γ) Πτυχίο τεχνολογικού εκπαιδευτικού ιδρύματος ή ισότιμων σχολών του εξωτερικού ή πτυχίο των πρώην σχολών υπομηχανικών και των ΚΑΤΕΕ.

δ) Απολυτήριο τεχνικού λυκείου ή μέσης τεχνικής σχολής ή άλλης αναγνωρισμένης τεχνικής επαγγελματικής σχολής του εσωτερικού ή ισότιμων σχολών του εξωτερικού ή άδεια άσκησης επαγγέλματος εμπειροτέχνη.

Προϋπηρεσία που υπολογίζεται από την απόκτηση του απολυτηρίου ή πτυχίου, για τους τεχνικούς των εδαφίων α και β της παραγράφου 1 αυτού του άρθρου τουλάχιστον διετή, για τους τεχνικούς του εδαφίου γ της

παραγράφου 1 τουλάχιστον πενταετή και για τους τεχνικούς του εδαφίου δ της παραγράφου 1 τουλάχιστον οκταετή. Η προϋπηρεσία μειώνεται στη περίπτωση που ο τεχνικός ασφάλειας έχει επιμορφωθεί (άρθρο 8 παρ.5 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010)

Κάτοχοι των παραπάνω προσόντων θεωρούνται και όσοι έχουν τίτλους ή πιστοποιητικά της αλλοδαπής από τα οποία προκύπτει ότι είναι τεχνικοί ασφάλειας.

Στο άρθρο 13 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. αναφέρονται αναλυτικά οι απαιτούμενες ειδικότητες των τεχνικών ασφάλειας με βάση τη δραστηριότητα των επιχειρήσεων.

Στο άρθρο 12 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. δίνεται η δυνατότητα σε επιχειρήσεις κατηγορίας Γ και Β με προσωπικό μέχρι 50 άτομα να αναλαμβάνουν καθήκοντα τεχνικού ασφάλειας οι ίδιοι οι εργοδότες ή και εργαζόμενοι με συγκεκριμένες προϋποθέσεις και κατάλληλη επιμόρφωση.

9. Ποια είναι τα προσόντα του ιατρού εργασίας;

Τα προσόντα του ιατρού εργασίας περιγράφονται στις διατάξεις του άρθρου 16 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010 καθώς και στην Υ.Α. Υ7α/ΓΠ. Οικ. 112498/2009.

Καθήκοντα Ιατρού Εργασίας εκτελούν:

Α) Οι ιατροί που έχουν την ειδικότητα της Ιατρικής της Εργασίας.

Β) Οι ιατροί οι οποίοι στις 15-5-2009 εκτελούσαν καθήκοντα ιατρού εργασίας χωρίς να κατέχουν ή να ασκούν τον τίτλο της ειδικότητας της ιατρικής της εργασίας, αλλά τίτλο άλλης ειδικότητας.

Γ) Οι ιατροί χωρίς ειδικότητα, οι οποίοι στις 15-5-2009 είχαν συμβάσεις παροχής υπηρεσιών ιατρού εργασίας με επιχειρήσεις και αποδεικνύουν την άσκηση των καθηκόντων αυτών συνεχώς επί επτά τουλάχιστον έτη.

Οι επιχειρήσεις πρέπει να αναζητούν ειδικούς ιατρούς εργασίας. Σε νομούς στους οποίους δεν υπάρχουν εγγεγραμμένοι ειδικοί ιατροί εργασίας στους ιατρικούς συλλόγους, οι επιχειρήσεις απευθύνονται στους όμορους νομούς. Σε περίπτωση που δεν εκδηλωθεί ενδιαφέρον από τους νομούς, μετά από βεβαίωση των οικείων ιατρικών συλλόγων, αναλαμβάνουν καθήκοντα ιατρού εργασίας με ετήσιες συμβάσεις ιατροί των περιπτώσεων (β) και (γ). Με την εγγραφή ειδικευμένων ιατρών εργασίας στους αντίστοιχους Ιατρικούς συλλόγους, οι ειδικευμένοι ιατροί εργασίας αναλαμβάνουν τις θέσεις αυτές. Περισσότερες πληροφορίες στην ερμηνευτική εγκύκλιο Αρ. Πρωτ. οικ. 10041/2010 (ΦΕΚ --/27/1.2010).

10. Ποιες είναι οι αρμοδιότητες του τεχνικού ασφάλειας;

Οι αρμοδιότητες του τεχνικού ασφάλειας περιγράφονται με τις διατάξεις του άρθρου 14 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010. Οι αρμοδιότητες αυτές είναι συμβουλευτικές προς τον εργοδότη. Συγκεκριμένα:

1. Ο τεχνικός ασφάλειας παρέχει στον εργοδότη υποδείξεις και συμβουλές, γραπτά ή προφορικά, σε θέματα σχετικά με την υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας και την πρόληψη των εργατικών ατυχημάτων. Τις γραπτές υποδείξεις καταχωρεί σε ειδικό βιβλίο της επιχείρησης, το οποίο σελιδομετρείται και θεωρείται από την επιθεώρηση εργασίας. Ο εργοδότης

έχει υποχρέωση να λαμβάνει γνώση ενυπογράφως των υποδείξεων που καταχωρούνται σ αυτό το βιβλίο.

2. Ειδικότερα ο τεχνικός ασφάλειας:

α) συμβουλεύει σε θέματα σχεδιασμού, προγραμματισμού, κατασκευής και συντήρησης των εγκαταστάσεων, εισαγωγής νέων παραγωγικών διαδικασιών, προμήθειας μέσων και εξοπλισμού, επιλογής και ελέγχου της αποτελεσματικότητας των ατομικών μέσων προστασίας καθώς και διαμόρφωσης και διευθέτησης των θέσεων και του περιβάλλοντος εργασίας και γενικά της οργάνωσης της παραγωγικής διαδικασίας.

β) ελέγχει την ασφάλεια των εγκαταστάσεων και των τεχνικών μέσων, πριν από τη λειτουργία τους καθώς και των παραγωγικών διαδικασιών και μεθόδων εργασίας πριν από την εφαρμογή τους και επιβλέπει την εφαρμογή των μέτρων υγείας και ασφάλειας της εργασίας και πρόληψης των ατυχημάτων, ενημερώνοντας σχετικά τους αρμόδιους προϊσταμένους των τμημάτων ή τη διεύθυνση της επιχείρησης.

3. Για την επίβλεψη των συνθηκών εργασίας ο τεχνικός ασφάλειας έχει υποχρέωση:

α) να επιθεωρεί τακτικά τις θέσεις εργασίας από πλευράς υγείας και ασφάλειας της εργασίας, να αναφέρει στον εργοδότη οποιαδήποτε παράλειψη των μέτρων υγείας και ασφάλειας να προτείνει μέτρα αντιμετώπισής της και να επιβλέπει την εφαρμογή τους.

β) να επιβλέπει την ορθή χρήση των ατομικών μέσων προστασίας.

γ) να ερευνά τα αίτια των εργατικών ατυχημάτων, να αναλύει τα αποτελέσματα των ερευνών, να τα αξιολογεί και να προτείνει μέτρα αποτροπής παρόμοιων ατυχημάτων.

δ) να εποπτεύει την εκτέλεση ασκήσεων πυρασφάλειας και συναγερμού για τη διαπίστωση ετοιμότητας προς αντιμετώπιση ατυχημάτων.

4. Για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας στην επιχείρηση ο τεχνικός ασφάλειας έχει υποχρέωση:

α) να μεριμνά ώστε οι εργαζόμενοι στην επιχείρηση να τηρούν τους κανόνες υγείας και ασφάλειας της εργασίας και να τους ενημερώνει και καθοδηγεί για την αποτροπή του επαγγελματικού κινδύνου που συνεπάγεται η εργασία τους.

β) να συμμετέχει στην κατάρτιση και εφαρμογή των προγραμμάτων εκπαίδευσης των εργαζομένων σε θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας.

5. Η άσκηση του έργου του τεχνικού ασφάλειας δεν αποκλείει την ανάθεση σε αυτόν από τον εργοδότη και άλλων καθηκόντων πέραν του ελάχιστου ορίου ωρών απασχόλησής ως τεχνικού ασφάλειας.

6. Ο τεχνικός ασφάλειας έχει κατά την άσκηση του έργου του ηθική ανεξαρτησία απέναντι στον εργοδότη και στους εργαζομένους. Τυχόν διαφωνία του με τον εργοδότη, για θέματα της αρμοδιότητάς του, δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο καταγγελίας της σύμβασής του. Σε κάθε περίπτωση η απόλυση του τεχνικού ασφάλειας πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

7. Ο τεχνικός ασφάλειας έχει υποχρέωση να τηρεί το επιχειρησιακό απόρρητο.

11. Ποιες είναι οι αρμοδιότητες του ιατρού εργασίας;

Οι αρμοδιότητες του ιατρού εργασίας περιγράφονται στις διατάξεις του άρθρου 17 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010. Οι αρμοδιότητες αυτές

είναι συμβουλευτικές προς τον εργοδότη και περιλαμβάνουν την επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων. Συγκεκριμένα:

1. Ο ιατρός εργασίας παρέχει υποδείξεις & συμβουλές στον εργοδότη, στους εργαζόμενους και στους εκπροσώπους τους, γραπτά ή προφορικά, σχετικά με τα μέτρα που πρέπει να λαμβάνονται για τη σωματική και ψυχική υγεία των εργαζομένων. Τις γραπτές υποδείξεις ο ιατρός εργασίας καταχωρεί στο ειδικό βιβλίο του άρθρου 6 του νόμου αυτού. Ο εργοδότης λαμβάνει γνώση ενυπογράφως των υποδείξεων που καταχωρούνται σε αυτό το βιβλίο.

2. Ειδικότερα ο ιατρός εργασίας συμβουλεύει σε θέματα:

α) σχεδιασμού προγραμματισμού, τροποποίησης της παραγωγικής διαδικασίας, κατασκευής και συντήρησης εγκαταστάσεων, σύμφωνα με τους κανόνες υγείας και ασφάλειας της εργασίας

β) λήψης μέτρων προστασίας, κατά την εισαγωγή και χρήση υλών και προμήθειας μέσων εξοπλισμού

γ) φυσιολογίας και ψυχολογίας της εργασίας, εργονομίας και υγείας της εργασίας, της διευθέτησης και διαμόρφωσης των θέσεων και του περιβάλλοντος της εργασίας και της οργάνωσης της παραγωγικής διαδικασίας

δ) οργάνωσης υπηρεσίας παροχής πρώτων βοηθειών

ε) αρχικής τοποθέτησης και αλλαγής θέσης εργασίας για λόγους υγείας, προσωρινά ή μόνιμα καθώς και ένταξης ή επανένταξης μειονεκτούντων ατόμων στην παραγωγική διαδικασία, ακόμη και με υπόδειξη αναμόρφωσης της θέσης εργασίας

στ) δεν επιτρέπεται ο ιατρός εργασίας να χρησιμοποιείται για να επαληθεύει το δικαιολογημένο ή μη λόγω νόσου, απουσίας εργαζομένου.

3. Για την επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων ο ιατρός εργασίας έχει υποχρέωση:

α) Να προβαίνει σε ιατρικό έλεγχο των εργαζομένων σε σχέση με τη θέση εργασίας τους, μετά την πρόσληψή τους ή την αλλαγή θέσης εργασίας, καθώς και σε περιοδικό ιατρικό έλεγχο κατά την κρίση του επιθεωρητή εργασίας ύστερα από αίτημα της επιτροπής υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων, όταν τούτο δεν ορίζεται από το νόμο. Μεριμνά για τη διενέργεια ιατρικών εξετάσεων και μετρήσεων παραγόντων του εργασιακού περιβάλλοντος σε εφαρμογή των διατάξεων που ισχύουν κάθε φορά. Εκτιμά την καταλληλότητα των εργαζομένων για τη συγκεκριμένη εργασία, αξιολογεί και καταχωρεί τα αποτελέσματα των εξετάσεων, εκδίδει βεβαίωση των παραπάνω εκτιμήσεων και την κοινοποιεί στον εργοδότη. Το περιεχόμενο της βεβαίωσης πρέπει να εξασφαλίζει το ιατρικό απόρρητο υπέρ του εργαζόμενου και μπορεί να ελεγχθεί από τους υγειονομικούς επιθεωρητές του Υπουργείου Εργασίας για την κατοχύρωση του εργαζόμενου και του εργοδότη.

β) Επιβλέπει την εφαρμογή των μέτρων προστασίας της υγείας των εργαζομένων και πρόληψης των ατυχημάτων. Για το σκοπό αυτό:

i. επιθεωρεί τακτικά θέσεις εργασίας και αναφέρει οποιαδήποτε παράλειψη, προτείνει μέτρα αντιμετώπισης των παραλείψεων και επιβλέπει την εφαρμογή τους

ii. επεξηγεί την αναγκαιότητα της σωστής χρήσης των ατομικών μέσων προστασίας

iii. ερευνά τις αιτίες των ασθενειών που οφείλονται στην εργασία, αναλύει και αξιολογεί τα αποτελέσματα των ερευνών και προτείνει μέτρα για την πρόληψη των ασθενειών αυτών

iv. επιβλέπει τη συμμόρφωση των εργαζομένων στους κανόνες υγείας και ασφάλειας της εργασίας, ενημερώνει τους εργαζόμενους για τους κινδύνους που προέρχονται από την εργασία τους, καθώς και για τους τρόπους πρόληψής τους

v. παρέχει επείγουσα θεραπεία σε περίπτωση ατυχήματος ή αιφνίδιας νόσου. Εκτελεί προγράμματα εμβολιασμού των εργαζομένων με εντολή της αρμόδιας διεύθυνσης υγιεινής της νομαρχίας, όπου εδρεύει η επιχείρηση.

γ) Ο ιατρός εργασίας έχει υποχρέωση να τηρεί το ιατρικό και επιχειρησιακό απόρρητο.

δ) Ο ιατρός εργασίας αναγγέλλει μέσω της επιχείρησης στην επιθεώρηση εργασίας ασθένειες των εργαζομένων που οφείλονται στην εργασία.

ε) Ο ιατρός πρέπει να ενημερώνεται από τον εργοδότη και τους εργαζόμενους για οποιοδήποτε παράγοντα στο χώρο εργασίας που έχει επίπτωση στην υγεία.

στ) Η επίβλεψη της υγείας των εργαζομένων δεν μπορεί να συνεπάγεται οικονομική επιβάρυνση για αυτούς και πρέπει να γίνεται κατά τη διάρκεια των ωρών εργασίας τους.

ζ) Ο ιατρός εργασίας έχει κατά την άσκηση του έργου του ηθική ανεξαρτησία απέναντι στον εργοδότη και στους εργαζόμενους. Τυχόν διαφωνία του με τον εργοδότη, για θέματα της αρμοδιότητάς του, δεν μπορεί να αποτελέσει λόγο καταγγελίας της σύμβασής του. Σε κάθε περίπτωση η απόλυση ιατρού εργασίας πρέπει να είναι αιτιολογημένη.

12. Πρέπει να συνεργάζονται ο τεχνικός ασφαλείας, ο γιατρός εργασίας, ο εργοδότης και οι εκπρόσωποι των εργαζομένων;

Ο τεχνικός ασφάλειας και ο ιατρός εργασίας υποχρεούνται να συνεργάζονται (διατάξεις του άρθρου 20 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010) πραγματοποιώντας κοινούς ελέγχους. Επίσης οφείλουν να συνεργάζονται με τους εκπροσώπους των εργαζομένων ή την επιτροπή υγείας και ασφάλειας των εργαζομένων (Ε.Υ.Α.Ε.) και να τους ενημερώνουν για κάθε σημαντικό θέμα υγείας και ασφάλειας της εργασίας στην επιχείρηση και να τους παρέχουν κατάλληλες συμβουλές. Ο εργοδότης οφείλει να συνεργάζεται με όλους αυτούς.

13. Πως ανατίθενται καθήκοντα σε τεχνικούς ασφάλειας & ιατρούς εργασίας;

Ο εργοδότης δύναται να επιλέξει μεταξύ της ανάθεσης των καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας ή/και ιατρού εργασίας σε εργαζομένους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης ή της σύναψης σύμβασης με τις Εξωτερικές Υπηρεσίες Προστασίας και Πρόληψης (ΕΞ.Υ.Π.Π.) του άρθρου 23 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010 ή συνδυασμό μεταξύ αυτών των δυνατοτήτων. Οι ΕΞ.Υ.Π.Π. πρέπει να διαθέτουν σχετική άδεια λειτουργίας σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις του πδ 95/99.

Στην περίπτωση που παρέχονται υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας συνδυασμένα από εργαζομένους στην επιχείρηση, ή/και από άτομα εκτός της επιχείρησης ή/και από ΕΞ.Υ.Π.Π., αυτοί οφείλουν να συνεργάζονται αναλόγως των αναγκών.

Ο εργοδότης πριν από την επιλογή ανάθεσης καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας ή/και ιατρού εργασίας σε εργαζομένους στην επιχείρηση ή σε άτομα εκτός της επιχείρησης, έχει υποχρέωση να γνωστοποιεί στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα τους, καθώς και

την τυχόν απασχόληση τους σε άλλη επιχείρηση, το χρόνο απασχόλησης τους με τα καθήκοντα αυτά, τα στοιχεία για το είδος και την οργάνωση της επιχείρησης, τον αριθμό των εργαζομένων, τον ελάχιστο προβλεπόμενο χρόνο απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας ή/και ιατρού εργασίας και λοιπές συναφείς πληροφορίες. Πέραν των ανωτέρω στοιχείων, πριν από την επιλογή ανάθεσης καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας, σε άτομα εντός ή εκτός της επιχείρησης, ο εργοδότης υποχρεούται να υποβάλλει στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας: α) κατάσταση με την υλικοτεχνική υποδομή και το προσωπικό που διαθέτει η ίδια η επιχείρηση για την κάλυψη των υποχρεώσεών της, όπως προκύπτει από την ισχύουσα νομοθεσία, β) κατάσταση με την υλικοτεχνική υποδομή και τις υπηρεσίες που θα λαμβάνει συμπληρωματικά από ΕΞ.Υ.Π.Π. στην περίπτωση που τα διατιθέμενα σύμφωνα με την περίπτωση α' δεν επαρκούν.

Η σύμβαση πρόσληψης του τεχνικού ασφάλειας και του ιατρού εργασίας γίνεται εγγράφως και αντίγραφο της κοινοποιείται από τον εργοδότη στην τοπική Επιθεώρηση Εργασίας. Η ανάθεση καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας σε άτομα εντός της επιχείρησης γίνεται εγγράφως από τον εργοδότη και αντίγραφο της κοινοποιείται στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας, συνοδεύεται δε απαραίτητα από αντίστοιχη δήλωση αποδοχής. Σε περίπτωση ανάθεσης των καθηκόντων τεχνικού ασφάλειας ή/και ιατρού εργασίας σε ΕΞ.Υ.Π.Π., πριν από την επιλογή, ο εργοδότης έχει υποχρέωση να γνωστοποιεί στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας τη γραπτή σύμβαση με την ΕΞ.Υ.Π.Π., στην οποία πρέπει να αναγράφονται:

- α) το νομικό καθεστώς της ΕΞ.Υ.Π.Π.,
- β) ο νόμιμος εκπρόσωπός της,
- γ) η έδρα της,
- δ) το είδος των προσφερόμενων υπηρεσιών,
- ε) τα τυπικά και ουσιαστικά προσόντα των αρμόδιων ατόμων που έχουν οριστεί για τη συγκεκριμένη επιχείρηση,
- στ) ο χρόνος απασχόλησης των ατόμων αυτών στην επιχείρηση,

ζ) τα στοιχεία για το είδος και την οργάνωση της επιχείρησης,
η) ο αριθμός των εργαζομένων στην επιχείρηση και λοιπές συναφείς πληροφορίες,
θ) ο ελάχιστος προβλεπόμενος χρόνος απασχόλησης τεχνικού ασφάλειας ή/και ιατρού εργασίας για την επιχείρηση.

Η αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας ελέγχει το νομότυπο των αναθέσεων, καθώς και την επάρκεια της υλικοτεχνικής υποδομής και το νομότυπο των συμβάσεων. Ειδικά για την ανάθεση καθηκόντων ιατρού εργασίας πρέπει να υπάρχει και σχετική βεβαίωση άσκησης της συγκεκριμένης ιατρικής ειδικότητας από τον τοπικό ιατρικό σύλλογο.

Στις επιχειρήσεις που έχουν υποχρέωση πλήρους απασχόλησης τουλάχιστον δύο τεχνικών ασφάλειας, συνιστάται υποχρεωτικά Εσωτερική Υπηρεσία Προστασίας και Πρόληψης (ΕΣ.Υ.Π.Π.).

Οι ΕΣ.Υ.Π.Π. επιτρέπεται να λειτουργούν ως ΕΞ.Υ.Π.Π. και να χρησιμοποιούνται από διάφορες επιχειρήσεις υπό την προϋπόθεση ότι κατέχουν την άδεια που προβλέπεται στο άρθρο 23 παρ. 3 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010 και πληρούν και τις λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου αυτού.

14. Σε ποιες επιχειρήσεις μπορεί να παρέχει υπηρεσίες τεχνικού ασφάλειας ο ίδιος ο εργοδότης;

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 10, 11, 13, 22, του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010:

1. Στις επιχειρήσεις που υπάγονται στην κατηγορία Γ και απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζόμενους ο εργοδότης δύναται να αναλάβει ο ίδιος τις υποχρεώσεις του τεχνικού ασφάλειας στην επιχείρησή του εφόσον επιμορφωθεί κατάλληλα, σύμφωνα με το άρθρο 22.

2. Στις επιχειρήσεις που υπάγονται στις κατηγορίες Β' και Γ' και απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζομένους, επιτρέπεται να αναλάβει ο ίδιος ο εργοδότης τις υποχρεώσεις του τεχνικού ασφάλειας στην επιχείρησή του, εφόσον έχει τα προσόντα των περιπτώσεων α' ή β' ή γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 και μία από τις ειδικότητες τεχνικών ασφάλειας, που σύμφωνα με το άρθρο 13 προβλέπονται για τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας που ανήκει η επιχείρηση του.

3. Στην περίπτωση των ανωτέρω επιχειρήσεων που υπάγονται στην κατηγορία Β' και απασχολούν λιγότερους από 20 εργαζομένους, αν ο εργοδότης έχει τα προσόντα των περιπτώσεων α' ή β' ή γ' της παραγράφου 1 του άρθρου 11 και μία από τις ειδικότητες τεχνικών ασφάλειας, που σύμφωνα με το άρθρο 13 δεν προβλέπεται για τον κλάδο οικονομικής δραστηριότητας που ανήκει η επιχείρησή του, επιτρέπεται να αναλάβει ο ίδιος τις υποχρεώσεις του τεχνικού ασφάλειας στην επιχείρηση του, με την προϋπόθεση κατάλληλης επιμόρφωσης διάρκειας τουλάχιστον 35 ωρών, σύμφωνα με το άρθρο 22.

4. Στις επιχειρήσεις που υπάγονται στην κατηγορία Β' του άρθρου 10 και απασχολούν μέχρι και 6 εργαζομένους, επιτρέπεται να αναλάβει ο ίδιος ο εργοδότης τις υποχρεώσεις του τεχνικού ασφάλειας στην επιχείρηση του με την προϋπόθεση κατάλληλης επιμόρφωσης διάρκειας τουλάχιστον 35 ωρών σύμφωνα με το άρθρο 22 και εφόσον είναι πτυχιούχος τεχνικής ειδικότητας Τεχνικού Επαγγελματικού Εκπαιδευτηρίου ή Ινστιτούτου Επαγγελματικής Κατάρτισης ή άλλης αναγνωρισμένης τεχνικής επαγγελματικής σχολής και το αντικείμενο των σπουδών του σχετίζεται με τη δραστηριότητα της επιχείρησής του.

5. Σε επιχειρήσεις που υπάγονται στην κατηγορία Β' και απασχολούν μέχρι και 3 εργαζομένους επιτρέπεται να αναλάβει ο ίδιος ο εργοδότης τις υποχρεώσεις του τεχνικού ασφάλειας στην επιχείρηση του με την

προϋπόθεση κατάλληλης επιμόρφωσης διάρκειας τουλάχιστον 35 ωρών, σύμφωνα με το άρθρο 22 και εφόσον έχει άδεια άσκησης τεχνικού επαγγέλματος εμπειροτέχνη και το αντικείμενο της άδειας του σχετίζεται με τη δραστηριότητα της επιχείρησής του και αποδεδειγμένα ασκεί επί δεκαετία και πλέον την οικονομική δραστηριότητα για την οποία θα αναλάβει τις υποχρεώσεις του τεχνικού ασφάλειας.

15. Πού πρέπει να επιμορφωθεί ο εργοδότης για να μπορεί να παρέχει υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας;

Οι φορείς που επιτρέπεται να εκτελούν τα προγράμματα επιμόρφωσης είναι:

-τα αρμόδια υπουργεία,

-οι εκπαιδευτικοί ή άλλοι δημόσιοι οργανισμοί (πχ Επιμελητήρια) και

-τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΚΕΚ) που έχουν πιστοποιηθεί από το ΕΚΕΠΙΣ

-το ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε.

Επισημαίνεται ότι μέχρι σήμερα δεν υλοποιούνται σεμινάρια από υπουργεία και από εκπαιδευτικούς.

Οι ενδιαφερόμενοι εργοδότες επιλέγουν τον φορέα που θα επιμορφωθούν. Οι φορείς αποστέλλουν τα προγράμματά τους για έγκριση στο Υπουργείο μας και συγκεκριμένα στο Συμβούλιο Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων (Σ.Υ.Α.Ε.), το οποίο γνωμοδοτεί θετικά ή αρνητικά και στη συνέχεια εγκρίνονται ή απορρίπτονται αντίστοιχα. Μετά το πέρας του σεμιναρίου τα ΚΕΚ παρέχουν στους εργοδότες πιστοποιητικά που τους δίνουν την δυνατότητα παροχής υπηρεσιών τεχνικού ασφαλείας μόνο όμως στην επιχείρησή τους.

16. Τι θα περιλαμβάνει η αίτηση των φορέων εκτέλεσης προγραμμάτων σεμιναρίων επιμόρφωσης εργοδοτών;

. Στην αίτηση που θα υποβάλλεται για έγκριση εκτέλεσης προγράμματος θα πρέπει να αναφέρονται:

- ◆ Η επωνυμία του φορέα που υποβάλλει την αίτηση, Ταχυδρομική Διεύθυνση, Τηλέφωνα, Fax, Ηλεκτρονική Διεύθυνση, αρμόδιος προγράμματος.
- ◆ Η ακριβής διεύθυνση του χώρου επιμόρφωσης.
- ◆ Το εμβαδόν του χώρου επιμόρφωσης.
- ◆ Οι ημερομηνίες και οι ώρες διεξαγωγής του προγράμματος.
- ◆ Οι εκπαιδευτές.
- ◆ Οι εκπαιδευόμενοι.
- ◆ Η οικονομική συμμετοχή των εκπαιδευόμενων.
- ◆ Η δραστηριότητα της επιχείρησης του εκπαιδευόμενου.
- ◆ Ο αριθμός εργαζομένων στην επιχείρηση.
- ◆ Η επωνυμία επιχείρησης.

Η κάθε αίτηση του φορέα υλοποίησης του προγράμματος θα αφορά ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα, θα έχει ξεχωριστό αριθμό πρωτοκόλλου του φορέα που υποβάλλει την αίτηση και θα συνοδεύεται και από τις αιτήσεις των ενδιαφερομένων εργοδοτών, τα πτυχία, τις άδειες άσκησης επαγγέλματος εμπειροτέχνη και τις βεβαιώσεις άσκησης της οικονομικής δραστηριότητας.

Οι αιτήσεις για έγκριση των προγραμμάτων πρέπει να υποβάλλονται έγκαιρα (40 τουλάχιστον ημέρες) πριν την έναρξη του προγράμματος για να υπάρχει το χρονικό περιθώριο γνωμοδότησης από το ΣΥΑΕ και έκδοσης της υπουργικής απόφασης.

Στην περίπτωση που η αίτηση υποβάλλεται από διαπιστευμένο κέντρο επαγγελματικής κατάρτισης θα υποβάλλεται και το σχετικό πιστοποιητικό διαπίστευσης.

Τα προγράμματα αυτά δεν επιχορηγούνται από το κράτος, αλλά όπως συμβαίνει με όλα τα υπόλοιπα εκπαιδευτικά κέντρα που έχουν την δυνατότητα διοργάνωσης αυτών των σεμιναρίων, οι εκπαιδευόμενοι επιβαρύνονται με το σχετικό κόστος. Μερικοί σύλλογοι για τα μέλη τους αναλαμβάνουν το κόστος αυτό με δικά τους οικονομικά μέσα.

17. Είναι υποχρεωτική η επιμόρφωση τεχνικού ασφάλειας επιπέδου ΑΕΙ, ΤΕΙ;

Δεν είναι υποχρεωτική. Ωστόσο σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ 5 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010, η επιμόρφωση του τεχνικού ασφάλειας σε κάποιες περιπτώσεις μειώνει χρονικά την απαιτούμενη σχετική προϋπηρεσία. Σχετικές αποφάσεις για τον καθορισμό προγραμμάτων επιμόρφωσης εκδίδονται σε ετήσια βάση από το Υπουργείο μας και είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα μας.

B. ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ-ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ

18. Ποιες επιχειρήσεις έχουν υποχρέωση για ύπαρξη γραπτής εκτίμησης του επαγγελματικού κινδύνου;

Όλες οι επιχειρήσεις με βάση το άρθρο 43 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010. Εκεί ορίζεται και το περιεχόμενό της. Ο εργοδότης έχει την ευθύνη της σύνταξής της, πραγματοποιείται δε από τον τεχνικό ασφαλείας, τον ιατρό εργασίας, ΕΣΥΠΠ ή ΕΞΥΠΠ σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.

19. Υποχρεούται ο εργοδότης να αναγράφει στους πίνακες καταστάσεων εργασίας τις ώρες απασχόλησης του τεχνικού ασφαλείας και του ιατρού εργασίας;

Ναι. Σύμφωνα με το άρθρο 21 παρ.3 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010 καθορίζεται ότι ο συνολικός ετήσιος χρόνος απασχόλησης του τεχνικού ασφαλείας ή/και του γιατρού εργασίας ανεξάρτητα από τη σχέση εργασίας τους, η κατανομή του χρόνου αυτού κατά μήνα σύμφωνα με την παράγραφο 4 του άρθρου 21 του Κ.Ν.Υ.Α.Ε. καθώς και το ωράριο απασχόλησης τους αναγράφονται υποχρεωτικά στους πίνακες καταστάσεων εργασίας σύμφωνα με το π.δ. της 27.6.32, το ν.515/70 κλπ. Τα στοιχεία αυτά αναγράφονται και στις καταστάσεις που αναρτώνται στους χώρους εργασίας ώστε όλοι οι εργαζόμενοι να γνωρίζουν τις ώρες παρουσίας του Τεχνικού Ασφάλειας και του Ιατρού Εργασίας στην επιχείρηση. Κάθε αλλαγή των παραπάνω στοιχείων πρέπει να ανακοινώνεται έγκαιρα στην αρμόδια Επιθεώρηση Εργασίας.

20. Ποια βιβλία για θέματα υγείας και ασφάλειας απαιτείται να έχει η επιχείρηση και που πρέπει να τα θεωρεί;

Οι γραπτές υποδείξεις του τεχνικού ασφάλειας και του ιατρού εργασίας καταχωρούνται σε ειδικό βιβλίο της επιχείρησης, το οποίο σελιδομετρείται και θεωρείται από το αρμόδιο Κέντρο Πρόληψης Επαγγελματικού Κινδύνου (ΚΕ.Π.Ε.Κ.) Ο εργοδότης έχει υποχρέωση να λαμβάνει γνώση ενυπογράφως των υποδείξεων που καταχωρούνται σε αυτό το βιβλίο. (άρθρα 14 και 17 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων). Αν ο εργοδότης διαφωνεί με τις γραπτές υποδείξεις οφείλει να αιτιολογεί τις απόψεις του.

Επίσης στην επιχείρηση πρέπει να υπάρχει ειδικό βιβλίο ατυχημάτων, όπου αναγράφονται τα αίτια και η περιγραφή των ατυχημάτων (άρθρο 43 παρ. 2 περ. Β του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων). Τα μέτρα που λαμβάνονται για την αποτροπή επανάληψης παρόμοιων συμβάντων καταχωρούνται στο βιβλίο υποδείξεων του τεχνικού ασφάλειας και του γιατρού εργασίας.

Τέλος πρέπει στις επιχειρήσεις να υπάρχει κατάλογος των εργαζομένων που εκτίθενται σε επικίνδυνους παράγοντες (χημικούς, βιολογικούς). Ο κατάλογος αυτός αναφέρει το είδος της εκτελούμενης εργασίας και, εφόσον είναι δυνατό, τον παράγοντα στον οποίο έχουν εκτεθεί οι εργαζόμενοι καθώς και τα στοιχεία τα σχετικά με την έκθεση, τα ατυχήματα και τα περιστατικά, ανάλογα με την περίπτωση. Στον κατάλογο αυτό καταγράφονται και τα αποτελέσματα των βιολογικών εξετάσεων, ενδεικτικών της έκθεσης, όταν προβλέπονται τέτοιες εξετάσεις. Ο κατάλογος εκτιθέμενων εργαζομένων δεν απαιτεί θεώρηση από το αρμόδιο ΚΕ.Π.Ε.Κ.

21. Ποιος έχει την ευθύνη για τα θέματα υγείας & ασφάλειας των εργαζομένων;

Ο εργοδότης (Αρχή ευθύνης του εργοδότη). Όλες οι άλλες υπηρεσίες είναι συμβουλευτικές για να τον διευκολύνουν στο έργο του. Ακόμη και αν χρησιμοποιεί υπηρεσίες τεχνικού ασφαλείας και ιατρού εργασίας, φέρει ακέραια την ευθύνη να εξασφαλίζει την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων ως προς όλες τις πτυχές της εργασίας και να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα που εξασφαλίζουν την ασφάλεια και την υγεία των τρίτων (άρθρο 42 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010).

22. Ποιες είναι οι υποχρεώσεις των εργαζομένων;

Σύμφωνα με το άρθρο 49 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010, κάθε εργαζόμενος έχει υποχρέωση να εφαρμόζει τους κανόνες υγείας και ασφαλείας και να φροντίζει ανάλογα με τις δυνατότητές του, για την ασφάλεια και την υγεία του καθώς και για την ασφάλεια και την υγεία των άλλων ατόμων που επηρεάζονται από τις πράξεις ή παραλείψεις του κατά την εργασία σύμφωνα με την εκπαίδευσή του και τις κατάλληλες οδηγίες του εργοδότη του. Για την πραγματοποίηση αυτών των στόχων, οι εργαζόμενοι οφείλουν ειδικότερα, σύμφωνα με την εκπαίδευσή τους και τις κατάλληλες οδηγίες του εργοδότη τους:

- α) Να χρησιμοποιούν σωστά τις μηχανές, τις συσκευές, τα εργαλεία, τις επικίνδυνες ουσίες, τα μεταφορικά και άλλα μέσα.
- β) Να χρησιμοποιούν σωστά τον ατομικό προστατευτικό εξοπλισμό που τίθεται στη διάθεσή τους και μετά τη χρήση να τον τακτοποιούν στη θέση του.
- γ) Να μη θέτουν εκτός λειτουργίας, αλλάζουν ή μετατοπίζουν αυθαίρετα τους μηχανισμούς ασφαλείας των μηχανών, εργαλείων, συσκευών,

εγκαταστάσεων και κτιρίων και να χρησιμοποιούν σωστά αυτούς τους μηχανισμούς ασφαλείας.

δ) Να αναφέρουν αμέσως στον εργοδότη ή/και σε όσους ασκούν αρμοδιότητες τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας, όλες τις καταστάσεις που μπορεί να θεωρηθεί εύλογα ότι παρουσιάζουν άμεσο και σοβαρό κίνδυνο για την ασφάλεια και την υγεία, καθώς και κάθε έλλειψη που διαπιστώνεται στα συστήματα προστασίας.

ε) Να συντρέχουν τον εργοδότη και όσους ασκούν αρμοδιότητες τεχνικού ασφάλειας και ιατρού εργασίας, όσον καιρό χρειαστεί, ώστε να καταστεί δυνατή η εκπλήρωση όλων των καθηκόντων ή απαιτήσεων, που επιβάλλονται από την αρμόδια επιθεώρηση εργασίας για την προστασία της ασφάλειας και της υγείας των εργαζομένων κατά την εργασία.

στ) Να συντρέχουν τον εργοδότη και όσους ασκούν αρμοδιότητες τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας, όσον καιρό χρειαστεί, ώστε ο εργοδότης να μπορεί να εγγυηθεί ότι το περιβάλλον και οι συνθήκες εργασίας είναι ασφαλείς και χωρίς κινδύνους για την ασφάλεια και την υγεία εντός του πεδίου δραστηριότητάς τους.

Οι εργαζόμενοι έχουν υποχρέωση να παρακολουθούν τα σχετικά σεμινάρια ή άλλα επιμορφωτικά προγράμματα σε θέματα υγείας και ασφάλειας της εργασίας.

Γ. ΤΕΧΝΙΚΑ ΕΡΓΑ

23. Ποιος θεωρείται εργοδότης στα τεχνικά έργα; Ποιοι άλλοι ορισμοί εφαρμόζονται;

- Εργοδότης: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο το οποίο συνδέεται με σχέση εργασίας με τον εργαζόμενο. Επομένως, στα τεχνικά έργα εργοδότες είναι οι εργολάβοι και οι υπεργολάβοι του έργου (μη αποκλεισμένου και του κυρίου του έργου όταν αυτός συνδέεται απευθείας με σχέση εργασίας με τον εργαζόμενο)
- Κύριος του έργου: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο για λογαριασμό του οποίου εκτελείται ένα έργο
- Εργολάβος: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμβάλλεται με τον κύριο του έργου και αναλαμβάνει την εκτέλεση ολόκληρου του έργου ή τμήματος του (ανεξάρτητα από την ιδιότητα με την οποία φέρεται ασφαλισμένος σε ασφαλιστικό οργανισμό)
- Υπεργολάβος: κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που συμβάλλεται με εργολάβο ή άλλο υπεργολάβο και αναλαμβάνει την εκτέλεση ολόκληρου του έργου ή τμήματος του (ανεξάρτητα από την ιδιότητα με την οποία φέρεται ασφαλισμένος σε ασφαλιστικό οργανισμό)
- Μελετητής: το πρόσωπο που συμβάλλεται με τον κύριο του έργου ή τον εργολάβο και εκπονεί τη μελέτη του έργου
- Επιβλέπων: το πρόσωπο που συμβάλλεται με τον κύριο του έργου και αναλαμβάνει την επίβλεψη της εφαρμογής της μελέτης και της εκτέλεσης τεχνικού έργου ή τμήματός του, σύμφωνα με τους κανόνες της επιστήμης και της τέχνης

24. Τι είναι ο συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου και ποιες είναι οι αρμοδιότητές του;

Για εργοτάξιο όπου είναι παρόντα πολλά συνεργεία ορίζεται ένας ή περισσότεροι συντονιστές σε θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου (πδ 305/96, άρθρο 3, παρ.2).

Ο Συντονιστής για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο στο οποίο ο εργολάβος ολόκληρου του έργου και εάν δεν υπάρχει ο κύριος του έργου, αναθέτει τα παρακάτω καθήκοντα και κατέχει τα ακόλουθα προσόντα (πδ 305/96, άρθρο 2, παρ.9, άρθρο 6):

1. Τα προσόντα των συντονιστών για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου είναι αυτά που προβλέπονται και για τους τεχνικούς ασφάλειας στο άρθρο 11 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων (Κ.Ν.Υ.Α.Ε.) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010 καθώς και στις ισχύουσες κάθε φορά διατάξεις.
2. Στους συντονιστές ασφάλειας και υγείας είναι δυνατόν να ανατεθούν το έργο και οι αρμοδιότητες του τεχνικού ασφάλειας. Στην περίπτωση αυτή ο χρόνος απασχόλησης δεν συμψηφίζεται, αλλά υπολογίζεται και εκτελείται ανεξάρτητα.
3. Οι συντονιστές που ορίζονται για θέματα ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου:
 - α. Συντονίζουν την εφαρμογή των γενικών αρχών πρόληψης και ασφάλειας στις τεχνικές ή/και οργανωτικές επιλογές, προκειμένου να προγραμματίζονται οι διάφορες εργασίες ή φάσεις εργασίας που διεξάγονται ταυτόχρονα ή διαδοχικά και στην πρόβλεψη της διάρκειας εκτέλεσης των διαφόρων αυτών εργασιών ή φάσεων εργασίας.

β. Συντονίζουν την εφαρμογή των σχετικών διατάξεων μεριμνώντας ώστε οι εργολάβοι και υπεργολάβοι και, εάν αυτό είναι αναγκαίο για την προστασία των εργαζομένων, οι αυτοαπασχολούμενοι:

i) να εφαρμόζουν με συνέπεια τις αρχές που αναφέρονται στο άρθρο 8 του παρόντος διατάγματος και

ii) όποτε απαιτείται, να εφαρμόζουν το σχέδιο ασφάλειας και υγείας που αναφέρεται στο άρθρο 3 του παρόντος διατάγματος.

γ. Αναπροσαρμόζουν ή μεριμνούν ώστε να αναπροσαρμοστεί το σχέδιο και ο φάκελος ασφάλειας και υγείας σύμφωνα με τη παράγραφο 9 του άρθρου 3 του παρόντος διατάγματος.

δ. Οργανώνουν μαζί με τον τεχνικό ασφάλειας και το γιατρό εργασίας τη συνεργασία, μεταξύ των εργολάβων και υπεργολάβων, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που διαδέχονται ο ένας τον άλλον στο εργοτάξιο, και το συντονισμό των δραστηριοτήτων για την προστασία των εργαζομένων και την πρόληψη των ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών, καθώς και την αμοιβαία ενημέρωσή τους σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο άρθρο 7 (παράγραφος 9) του π.δ. 17/96, όταν πολλές επιχειρήσεις μοιράζονται τον ίδιο χώρο εργασίας, μεριμνώντας για τη συμμετοχή εφόσον υπάρχει ανάγκη των αυτοαπασχολουμένων.

ε. Συντονίζουν την εποπτεία για την ορθή εφαρμογή των εργασιακών διαδικασιών.

στ. Λαμβάνουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να επιτρέπεται η είσοδος στο εργοτάξιο μόνο στα πρόσωπα που έχουν τη σχετική άδεια.

ζ. Συνεργάζονται με τον τεχνικό ασφάλειας και το γιατρό εργασίας καθ' όλη τη διάρκεια απασχόλησης στο εργοτάξιο και ζητούν τη γνώμη τους κάθε φορά που κρίνουν απαραίτητο.

25. Τι υποχρεώσεις υπάρχουν και τι διαδικασίες εφαρμόζονται στα διάφορα στάδια ενός τεχνικού έργου;

Κατά τη μελέτη του έργου

- Οι μελετητές λαμβάνουν υπόψη τις γενικές αρχές πρόληψης
- Ορισμός συντονιστή ασφάλειας και υγείας κατά τη μελέτη του έργου
- Συνεργασία μεταξύ μελετητών (και πιθανόν αναδόχου ή και κυρίου)
- Κατάρτιση ΣΑΥ και ΦΑΥ
- Το ΣΑΥ και το ΦΑΥ στα δικαιολογητικά για την έκδοση της οικοδομικής άδειας του έργου (ή για δημόσια έργα που δεν απαιτείται έκδοση οικοδομικής άδειας, στην προς έγκριση τεχνική μελέτη)

Πριν την έναρξη των εργασιών

- Ορισμός συντονιστή ασφάλειας και υγείας κατά την εκτέλεση του έργου
- Γνωστοποίηση έναρξης εργασιών στην επιθεώρηση εργασίας
- Θεώρηση ΗΜΑ στην επιθεώρηση εργασίας
- Γνωστοποίηση στην αρμόδια επιθεώρηση εργασίας ΤΑ και ΓΕ και θεώρηση του βιβλίου γραπτών υποδείξεων
- Ενημέρωση και ενδεχομένως εκπαίδευση των εργαζομένων
- Οργάνωση υποδομών υγιεινής και εστίασης
- Οργάνωση υποδομών και διασυνδέσεων για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης (πρώτες βοήθειες, επείγουσα ιατρική περίθαλψη, εκκένωση, διάσωση πυρασφάλεια)
- Αναπροσαρμογή του ΣΑΥ σε συνάρτηση με ενδεχόμενες τροποποιήσεις της μελέτης, τυχόν νέα δεδομένα και συνθήκες στο εργοτάξιο, κλπ
- Εκτίμηση/εκτιμήσεις επαγγελματικού κινδύνου

Κατά την εκτέλεση του έργου

- Συνεργασία συντονιστή, τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας
- Οργάνωση συνεργασίας μεταξύ εργολάβων, υπεργολάβων και αυτοαπασχολούμενων για αλληλοενημέρωση και συντονισμό δραστηριοτήτων
- Μέτρα ώστε να επιτρέπεται η είσοδος στο εργοτάξιο μόνο στα πρόσωπα που έχουν τη σχετική άδεια
- Λήψη τεχνικών μέτρων προστασίας και πρόληψης – εφαρμογή ΣΑΥ

- Καθημερινή επίβλεψη από τον εργοδότη ή τον εκπρόσωπό του
- Άσκηση αρμοδιοτήτων συντονιστή – ΤΑ – ΓΕ – επιβλέποντα
- Διαβούλευση με τους εκπροσώπους των εργαζομένων
- Πρόσθετες εκτιμήσεις επαγγελματικού κινδύνου
- Αναπροσαρμογή του ΣΑΥ σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών, τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις της μελέτης, τα τυχόν νέα δεδομένα και συνθήκες στο εργοτάξιο, κλπ
- Τήρηση του Ημερολογίου Μέτρων Ασφάλειας
- Τήρηση του βιβλίου γραπτών υποδείξεων ΤΑ και ΓΕ
- Τήρηση βιβλίου και καταλόγου ατυχημάτων
- Τήρηση βιβλίου συντήρησης μηχανημάτων και εξοπλισμού
- ΣΑΥ, ΦΑΥ, ΗΜΑ κλπ στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών
- Αναγγελία όλων των εργατικών ατυχημάτων σε επιθεώρηση εργασίας, ασφαλιστικό φορέα και αστυνομία.
- Ενημέρωση και ενδεχομένως εκπαίδευση των εργαζομένων

Μετά το πέρας των εργασιών

- Αναπροσαρμογή του ΦΑΥ, ώστε αυτός να περιέχει τα πραγματικά στοιχεία του έργου έτσι όπως αυτό κατασκευάστηκε.
- Ο ΦΑΥ παραδίδεται στον κύριο του έργου και φυλάσσεται με ευθύνη του. Σε περίπτωση μεταβίβασης της κυριότητας ή διάσπασης κατόπιν πώλησης σε επί μέρους ιδιοκτήτες, ο νέος ιδιοκτήτης ή ο κάθε επί μέρους ιδιοκτήτης αντίστοιχα μεριμνά, ώστε να περιέρχεται στη διάθεση του ακριβές αντίγραφο του ΦΑΥ. Στόχος είναι ο ΦΑΥ να συνοδεύει το έργο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του, ώστε σε ενδεχόμενη μελλοντική επέμβαση στο έργο να μπορεί εύκολα να ανευρεθεί και να χρησιμοποιηθεί.

26. Ποια η διαφορά μεταξύ ΣΑΥ και ΦΑΥ; Τι ρυθμίσεις ισχύουν;

Το Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας (ΣΑΥ) αποσκοπεί στο να προσδιορίσει, προλάβει και περιορίσει τους κινδύνους για τους εργαζόμενους που θα απασχοληθούν κατά την εκτέλεση του έργου. Ο Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας (ΦΑΥ) αποσκοπεί στο να προσδιορίσει, προλάβει και περιορίσει τους κινδύνους κατά τη διάρκεια της ζωής του έργου για όσους μελλοντικά θα επέλθουν στο έργο για εργασίες συντήρησης, επισκευής, μετατροπής, κλπ.

Τα ΣΑΥ και ΦΑΥ:

- αναπροσαρμόζονται σε συνάρτηση με την εξέλιξη των εργασιών και τις ενδεχόμενες τροποποιήσεις που έχουν επέλθει
- τηρούνται στο εργοτάξιο κατά την εκτέλεση του έργου με ευθύνη του εργολάβου ολόκληρου του έργου και εάν δεν υπάρχει του κυρίου του έργου και είναι στη διάθεση των ελεγκτικών αρχών

Μετά την αποπεράτωση του έργου ο ΦΑΥ συνοδεύει το έργο καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής του και φυλάσσεται με ευθύνη του κυρίου του έργου

27. Τι περιλαμβάνει το σχέδιο ασφάλειας και υγείας στην εργασία (ΣΑΥ);

Στο σχέδιο ασφάλειας και υγείας περιγράφονται και διευκρινίζονται:

- α. Οι κανόνες που θα εφαρμόζονται στο εργοτάξιο, αφού ληφθούν υπόψη οι τυχόν δραστηριότητες εκμετάλλευσης που διεξάγονται στον τόπο του έργου.
- β. Ειδικά μέτρα για τις εργασίες που περιλαμβάνονται σε μία ή περισσότερες κατηγορίες του παραρτήματος ΙΙ του άρθρου 12 του π.δ. 305/96.

Το σχέδιο ασφάλειας και υγείας πρέπει επίσης να περιλαμβάνει στοιχεία για:

- α. Την προσπέλαση στο εργοτάξιο και την ασφαλή πρόσβαση στις θέσεις εργασίας.
- β. Την ανάλυση πορείας κατασκευής σε φάσεις.
- γ. Την κυκλοφορία πεζών και οχημάτων εντός του εργοταξίου.
- δ. Την ανάλυση μεθόδων εργασίας κατά φάσεις.

ε. Τον καθορισμό χώρων αποθήκευσης υλικών και τρόπου αποκομιδής αχρήστων.

στ. Τις συνθήκες αποκομιδής επικίνδυνων υλικών.

ζ. Τη διευθέτηση χώρων υγείας, εστίασης και Α. βοηθειών.

η. Τη μελέτη κατασκευής ικριωμάτων όταν δεν περιγράφονται από τις ισχύουσες διατάξεις.

Υπάρχει υπόδειγμα ΣΑΥ στην εγκύκλιο εφαρμογής του πδ 305/96 (εγκύκλιος 130159/7-5-97)

28. Τι περιλαμβάνει ο φάκελος ασφάλειας και υγείας στην εργασία (ΦΑΥ);

Ο φάκελος ασφάλειας και υγείας περιλαμβάνει:

α. Το μητρώο του έργου, δηλαδή τα σχέδια και την τεχνική περιγραφή του έργου.

β. Οδηγίες και χρήσιμα στοιχεία σε θέματα ασφάλειας και υγείας, τα οποία θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη κατά τις ενδεχόμενες μεταγενέστερες εργασίες καθ. όλη τη διάρκεια της ζωής του έργου, όπως εργασίες συντήρησης, μετατροπής, καθαρισμού, κλπ. Ενδεικτικά οι οδηγίες και τα στοιχεία αυτά αναφέρονται στον ασφαλή τρόπο εκτέλεσης των διαφόρων εργασιών, στην αποφυγή κινδύνων από τα διάφορα δίκτυα (ύδρευσης, ηλεκτροδότησης, αερίων, ατμού κλπ), στην πυρασφάλεια κλπ.

Υπάρχει υπόδειγμα ΦΑΥ στην εγκύκλιο εφαρμογής του πδ 305/96 (εγκύκλιος 130159/7-5-97)

29. Τι έγγραφα, βιβλία κλπ τηρούνται στα εργοτάξια;

- Σχέδιο Ασφάλειας και Υγείας

- Φάκελος Ασφάλειας και Υγείας
- Εκτιμήσεις επαγγελματικού κινδύνου
- Ημερολόγιο Μέτρων Ασφάλειας
- Βιβλίο ατυχημάτων με αίτια και περιγραφή
- Κατάλογος ατυχημάτων (ανικανότητα άνω των τριών ημερών)
- Βιβλίο υποδείξεων τεχνικού ασφάλειας και γιατρού εργασίας
- Οδηγίες κατασκευαστή για συναρμολόγηση σκαλωσιάς ή μελέτη μηχανικού
- Εγχειρίδια οδηγιών λειτουργίας, συντηρήσεως και ασφάλειας στην ελληνική γλώσσα μηχανημάτων, συσκευών και εργαλείων

30. Τι ισχύει για το ημερολόγιο μέτρων ασφάλειας;

- Πότε; πριν από την έναρξη των εργασιών, με την έκδοση της οικοδομικής άδειας
- Ποιος; ο εργολάβος ολόκληρου του έργου, κι αν δεν υπάρχει τότε ο κύριος του έργου
- Πού θεωρείται; στις κατά τόπους αρμόδιες υπηρεσίες τεχνικής & υγειονομικής επιθεώρησης εργασίας της περιοχής που βρίσκεται το έργο
- Σε ποιες περιπτώσεις; (α) σε πόλεις άνω των 10.000 κατοίκων, (β) συμβατικός προϋπολογισμός μεγαλύτερος αντίστοιχης οικοδομής 1.000 μ³, (γ) όταν απαιτείται εκ των προτέρων γνωστοποίηση
- Ποιος αναγράφει παρατηρήσεις; ο επιβλέπων του έργου και οι υπόχρεοι για διενέργεια ελέγχων ή δοκιμών (Μπορεί και ο επιθεωρητής εργασίας)

31. Τι ισχύει για την εκ των προτέρων γνωστοποίηση;

- ΠΟΤΕ; πριν από την έναρξη των εργασιών
- ΠΟΙΟΣ; ο εργολάβος ολόκληρου του έργου, κι αν δεν υπάρχει τότε ο κύριος του έργου

- ΠΟΥ; την αρμόδια υπηρεσία τεχνικής & υγειονομικής επιθεώρησης εργασίας της περιοχής που βρίσκεται το έργο
- ΣΕ ΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ; όταν προβλέπεται διάρκεια εργασιών πέραν των 30 ημερών και απασχολούνται ταυτόχρονα περισσότεροι από 20 εργαζόμενοι ή όταν προβλέπεται όγκος εργασίας πέραν των 500 ημερομισθίων

Δ. ΑΜΙΑΝΤΟΣ

31. Σε ποιες περιπτώσεις επιτρέπονται εργασίες σε αμιαντούχα υλικά;

Με την υ.α. 82/2003 απαγορεύτηκε η εμπορία και η χρήση σε νέες εφαρμογές των αμιαντούχων υλικών, ενώ με το π.δ. 212/2006 απαγορεύεται η εξόρυξη αμιάντου και η παραγωγή αμιαντούχων προϊόντων. Οι εργασίες σε αμιαντούχα υλικά, που επιτρέπεται να εκτελεστούν, αφορούν τη διαχείριση μόνο των ήδη εγκατεστημένων υλικών (συντήρηση, αφαίρεση, κατεδάφιση υλικών).

32. Τι είναι οι Επιχειρήσεις Αφαίρεσης Κατεδάφισης (ΕΑΚ) αμιαντούχων υλικών;

Στο άρθρο 14 του π.δ. 212/2006 και στην κ.υ.α. 21017/84/2009 περιγράφεται η δυνατότητα εκτέλεσης εργασιών συντήρησης-αφαίρεσης-κατεδάφισης αμιάντου ή υλικών που περιέχουν αμίαντο από επιχειρήσεις, που αδειοδοτούνται από το Υπουργείο Εργασίας εφόσον πληρούν τους όρους που περιγράφονται στην κ.υ.α. 21017/84/2009. Οι ΕΑΚ προκειμένου να αρχίσουν να λειτουργούν και να εκτελούν εργασίες διαχείρισης αμιαντούχων υλικών είτε ως εργολάβοι είτε ως υπεργολάβοι ολόκληρου ή τμήματος του έργου πρέπει να κατέχουν τη σχετική άδεια, που εκδίδεται μετά από απόφαση της Γενικής Δ/νσης Συνθηκών και Υγιεινής της Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Η άδεια αυτή κατηγοριοποιείται ανάλογα με το είδος των αμιαντούχων υλικών σε δύο τύπους: Α και Β. Η άδεια τύπου Α αφορά κάθε είδους εργασία σε όλα τα είδη αμιαντούχων υλικών (εύθρυπτα και μη εύθρυπτα), ενώ η άδεια τύπου Β αφορά κάθε είδους εργασία μόνο σε μη εύθρυπτα αμιαντούχα υλικά.

33. Τι προσόντα πρέπει να έχει ο τεχνικός υπεύθυνος μιας ΕΑΚ;

Τα προσόντα του τεχνικού υπεύθυνου μιας ΕΑΚ περιγράφονται στο άρθρο 4 της κ.υ.α. 21017/84/2009.

Πιο συγκεκριμένα, ο τεχνικός υπεύθυνος μιας ΕΑΚ με άδεια τύπου Α πρέπει να είναι κάτοχος τίτλου σπουδών από τα παρακάτω ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα του εσωτερικού ή σχολές του εξωτερικού, για τις οποίες παρέχεται ισοτιμία και αντιστοιχισή, καθώς επίσης και άδεια άσκησης επαγγέλματος όταν αυτή προβλέπεται από την κείμενη νομοθεσία:

Τμήματα πολυτεχνικών σχολών

πολιτικών μηχανικών, αρχιτεκτόνων μηχανικών, χημικών μηχανικών, μηχανολόγων μηχανικών, ναυπηγών μηχανολόγων μηχανικών, μηχανολόγων και αεροναυπηγών μηχανικών, μηχανολόγων μηχανικών βιομηχανίας, μηχανικών περιβάλλοντος, μηχανικών παραγωγής και διοίκησης, μηχανικών μεταλλείων μεταλλουργών, μηχανικών ορυκτών πόρων, ηλεκτρολόγων μηχανικών, ηλεκτρολόγων μηχανικών και μηχανικών υπολογιστών, ηλεκτρολόγων μηχανικών και τεχνολογίας υπολογιστών, μηχανικών διαχείρισης ενεργειακών πόρων, αγρονόμων και τοπογράφων μηχανικών

Τμήματα πανεπιστημιακών σχολών

χημείας, περιβάλλοντος, επιστήμης των υλικών, επιστήμης και τεχνολογίας των υλικών, διαχείρισης περιβάλλοντος και φυσικών πόρων

Στις ΕΑΚ που διαθέτουν άδεια τύπου Β ο τεχνικός υπεύθυνος πρέπει να είναι κάτοχος τίτλου σπουδών είτε από τα παραπάνω τμήματα πολυτεχνικών και πανεπιστημιακών σχολών, είτε από τα παρακάτω τμήματα ανώτατων τεχνολογικών εκπαιδευτικών ιδρυμάτων ή πρώην σχολών υπομηχανικών και των ΚΑΤΕΕ ή σχολών του εξωτερικού για τις οποίες παρέχεται ισοτιμία και αντιστοιχισή:

πολιτικών δομικών έργων, πολιτικών έργων υποδομής, ανακαίνισης και αποκατάστασης κτιρίων, μηχανολογίας, ναυπηγικής, ηλεκτρολογίας,

τεχνολογιών αντιρρύπανσης, φυσικών πόρων και περιβάλλοντος, οικολογίας και περιβάλλοντος, ενεργειακής τεχνολογίας, τοπογραφίας

Επιπρόσθετα ο τεχνικός υπεύθυνος στις ΕΑΚ με άδεια τύπου Α ή Β πρέπει να έχει είτε τριετή τουλάχιστον προϋπηρεσία στο αντικείμενο της πρόληψης του επαγγελματικού κινδύνου με ελάχιστη απασχόληση 500 ώρες ανά έτος ή 3.000 ώρες συνολικά στην κατηγορία Α ή/και Β του π.δ. 294/1988 είτε διετή τουλάχιστον προϋπηρεσία σε έργα αφαίρεσης ή κατεδάφισης αμιαντούχων υλικών, που εκτελέστηκαν από αδειοδοτημένες επιχειρήσεις του εξωτερικού ή από επιχειρήσεις που διαθέτουν άδεια συλλογής, μεταφοράς και διαχείρισης επικίνδυνων αποβλήτων (κ.υ.α. 13588/725/2006).

Ο τεχνικός υπεύθυνος δεν μπορεί να χρησιμοποιείται σε περισσότερες από μία ΕΑΚ ούτε μπορεί να είναι ταυτόχρονα επιστημονικός υπεύθυνος σε ΕΞΥΠΠ ή ΕΣΥΠΠ άλλης επιχείρησης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 3 του π.δ. 95/1999 «Όροι ίδρυσης και λειτουργίας Υπηρεσιών Προστασίας και Πρόληψης».

34. Τι εκπαίδευση πρέπει να έχει λάβει το προσωπικό των ΕΑΚ;

Η εκπαίδευση του προσωπικού των ΕΑΚ περιγράφεται στο άρθρο 13 του π.δ. 212/2006, στο άρθρο 8 της κ.υ.α. 21017/84/2009 και στην κ.υ.α. 15616/398/2010. Τα προγράμματα εκπαίδευσης του προσωπικού των ΕΑΚ κατηγοριοποιούνται ανάλογα με:

- το ρόλο που τους ανατίθεται στα έργα αμιάντου (εργαζόμενοι, αρμόδια πρόσωπα επίβλεψης εργασιών, τεχνικοί ασφάλειας και τεχνικοί υπεύθυνοι),
- την εμπειρία σε εργασίες αφαίρεσης ή κατεδάφισης αμιαντούχων υλικών (αρχική εκπαίδευση, περιοδική επανεκπαίδευση).

Το πρόγραμμα αρχικής εκπαίδευσης είναι υποχρεωτικό για όλους όσους συμμετέχουν σε εργασίες με αμιαντούχα υλικά.

Οι φορείς, που επιτρέπεται να εκτελούν τα προγράμματα εκπαίδευσης είναι τα αρμόδια Υπουργεία, δημόσιοι εκπαιδευτικοί ή άλλοι οργανισμοί, τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τα Ανώτατα Τεχνολογικά Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, το Τεχνικό Επιμελητήριο της Ελλάδος, το ΙΕΚΕΜ-ΤΕΕ, η Ένωση Ελλήνων Χημικών και τα διαπιστευμένα σε θέματα ασφάλειας και υγείας της εργασίας Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης. Οι αιτήσεις για έγκριση των προγραμμάτων υποβάλλονται στη Διεύθυνση Δ24 του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης.

Η εκπαίδευση τόσο του εργατοτεχνικού προσωπικού όσο και του επιστημονικού προσωπικού διακρίνεται στη θεωρητική εκπαίδευση και στην πρακτική άσκηση. Το ελάχιστο θεματολόγιο της αρχικής εκπαίδευσης του προσωπικού των επιχειρήσεων που αναλαμβάνουν να εκτελέσουν έργα συντήρησης, αφαίρεσης ή κατεδάφισης αμιαντούχων υλικών ορίζεται στο ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ του άρθρου 8 της κ.υ.α. 15616/398/2010. Η αρχική εκπαίδευση (θεωρητική και πρακτική) στην οποία αναφέρεται η κ.υ.α. 15616/398/2010, δεν υποκαθιστά, ούτε αναπληρώνει τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη λοιπή κείμενη νομοθεσία για την υγεία και ασφάλεια της εργασίας, περί συνεχούς εκπαίδευσης του προσωπικού των ΕΑΚ, καθώς και περί εξειδικευμένης εκπαίδευσης σε άλλα θέματα (πρώτες βοήθειες, αντιμετώπιση έκτακτης ανάγκης, εργασίες σε ύψος κλπ).

Η ελάχιστη διάρκεια των προγραμμάτων αρχικής εκπαίδευσης για όσους απασχολούνται σε εργασίες που εκτελούνται από ΕΑΚ είναι είκοσι (20) ώρες.

E. ΑΛΛΑ ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

35. Τι είναι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία;

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την Ασφάλεια και την Υγεία στην Εργασία (European Agency for Safety and Health at Work, EU-OSHA) ιδρύθηκε από την Ευρωπαϊκή Ένωση το 1996, με σκοπό να ανταποκριθεί στις ανάγκες ενημέρωσης στον τομέα της ασφάλειας και της υγείας στην εργασία.

Ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός έχει έδρα το Μπιλμπάο (Ισπανία) και στοχεύει στη βελτίωση της ζωής των εργαζομένων στην ΕΕ, με την ενίσχυση της ροής τεχνικών, επιστημονικών και οικονομικών πληροφοριών μεταξύ όλων των ενδιαφερομένων για θέματα ασφάλειας και υγείας στην εργασία και στη βελτίωση της ποιότητας της επαγγελματικής ασφάλειας και υγείας (EAY) στην ΕΕ, με την ανάπτυξη, συλλογή, ανάλυση και διάδοση έγκυρων, αντικειμενικών και επικαιροποιημένων πληροφοριών για τα πλέον πιεστικά ζητήματα EAY.

36. Τι είναι Ευρωπαϊκή Εκστρατεία για την ασφάλεια - υγεία των εργαζομένων;

Κάθε δύο χρόνια η Ευρωπαϊκή Ένωση και ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων επιλέγουν ένα σημαντικό θέμα σχετικό με την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων (πχ εκτίμηση κινδύνου στο χώρο εργασίας, ασφαλείς εργασίες συντήρησης κλπ) και του δίνουν μεγάλη δημοσιότητα με στόχο την προώθηση των θεμάτων αυτών και την ενημέρωση των ενδιαφερομένων μερών. Για το συγκεκριμένο θέμα πραγματοποιούνται σε κάθε κράτος μέλος σχετικές εκδηλώσεις (ημερίδες, βραβεύσεις κλπ) σε ένα ή περισσότερα μέρη της επικράτειας.

37. Ποιος είναι ο στόχος και ο σκοπός των υπηρεσιών προστασίας και πρόληψης για την ασφάλεια και την υγεία των εργαζομένων;

Η παροχή των παραπάνω υπηρεσιών αν και είναι υποχρεωτική από την κοινοτική οδηγία, θα συνεισφέρει σημαντικά στη μείωση των εργατικών ατυχημάτων και των επαγγελματικών ασθενειών που εκτός από τις ανθρώπινες πτυχές για εργαζόμενους και τις οικογένειες τους, προκαλούν μεγάλα οικονομικά βάρη για τις επιχειρήσεις, τα ασφαλιστικά ταμεία και την εθνική οικονομία εν γένει. Επίσης θα βοηθήσει στην βελτίωση των συνθηκών εργασίας και της ζωής των εργαζομένων, ενώ παράλληλα θα αυξήσει και την αποδοτικότητά τους και άρα και την παραγωγικότητα των επιχειρήσεων στις οποίες εργάζονται.

38. Τι είναι το Σ.Υ.Α.Ε.;

Το Σ.Υ.Α.Ε. (Συμβούλιο Υγείας και Ασφάλειας των Εργαζομένων) αποτελεί τμήμα του Ανώτατου Συμβουλίου Εργασίας του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης. Είναι αρμόδιο να γνωμοδοτεί αποκλειστικά σε θέματα προστασίας της υγείας των εργαζομένων και της υγείας και ασφάλειας της εργασίας (άρθρο 26 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010)

Στο όργανο αυτό συμμετέχουν εκπρόσωποι του κράτους (Υπουργείο Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης, Ανάπτυξης, Υγείας & Κοιν. Αλληλεγγύης, Εσωτερικών και Ηλεκτρ. Διακυβέρνησης, Οικονομικών), των εργοδοτών (3 εκπρόσωποι εργοδοτικών οργανώσεων από την Βιομηχανία, την Βιοτεχνία και το Εμπόριο), των εργαζομένων (3 εκπρόσωποι της πιο αντιπροσωπευτικής τριτοβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης, 2 εκπρόσωποι της ΑΔΕΔΥ), 2 επιστημονικοί σύμβουλοι, εκπρόσωποι από το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (Τ.Ε.Ε.), την Ένωση Ελλήνων Χημικών (Ε.Ε.Χ.), Πανελλήνιο Ιατρικό Σύλλογο (Π.Ι.Σ), εκπρόσωπος της ΠΟΕ-ΟΤΑ, και της Κ.Ε.Δ.Κ.Ε, εκπρόσωπος του ΣΕΠΕ

και προεδρεύει ο Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Εργασίας & Κοινωνικής Ασφάλισης.

39. Πρέπει να δηλώνονται όλα τα εργατικά ατυχήματα;

Ναι, όλα τα εργατικά ατυχήματα πρέπει να δηλώνονται εντός 24 ωρών και εφόσον πρόκειται περί σοβαρού τραυματισμού ή θανάτου, ο εργοδότης πρέπει να τηρεί αμετάβλητα όλα τα στοιχεία που δύνανται να χρησιμεύσουν για εξακρίβωση των αιτίων του ατυχήματος (διατάξεις του άρθρου 43 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010).

40. Πού πρέπει να δηλώνονται τα εργατικά ατυχήματα;

Στις αρμόδιες επιθεωρήσεις εργασίας (τεχνικές και υγειονομικές, ΚΕΠΕΚ), στις πλησιέστερες αστυνομικές αρχές και στις αρμόδιες υπηρεσίες του ασφαλιστικού οργανισμού που υπάγεται ο εργαζόμενος(διατάξεις του άρθρου 43 του κώδικα νόμων για την υγεία και ασφάλεια των εργαζομένων που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν.3850/2010).

41. Προστατεύονται οι ανήλικοι κατά την απασχόλησή τους;

Ναι, υπάρχουν διατάξεις (άρθρα 50 μέχρι 67) του κώδικα νόμων που κυρώθηκε με το ν. 3850/2010) που εφαρμόζονται σε κάθε μορφή απασχόλησης και αυτοαπασχόλησης ανηλίκων. Ως ανήλικοι θεωρούνται όσοι δεν έχουν συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας. Μέτρα για την προστασία των ανηλίκων αναφέρονται επίσης στο πδ 62/1998 «Μέτρα για την προστασία των νέων κατά την εργασία, σε συμμόρφωση με την οδηγία 94/33/ΕΚ» καθώς και στην υπα 130621/2003 «Εργασίες, έργα και δραστηριότητες στις οποίες απαγορεύεται να απασχολούνται ανήλικοι».

42. Προστατεύονται οι έγκυες κατά την απασχόλησή τους;

Ναι, υπάρχουν διατάξεις για την προστασία των εγκύων εργαζομένων. Συγκεκριμένα υπάρχει το πδ 176/1997 «Μέτρα για την βελτίωση της ασφάλειας και της υγείας κατά την εργασία των εγκύων, λεχώνων και γαλουχουσών εργαζομένων σε συμμόρφωση με την οδηγία 92/85/ΕΟΚ» όπως τροποποιήθηκε με το πδ 41/2003.

Safety @ Work

ΝΙΚΟΣ Χ. ΜΕΤΑΞΑΣ
Πτυχιούχος Μηχανολόγος Μηχανικός
Τεχνικός Ασφαλείας
ΤΗΛ: 2221040620 ΚΙΝ: 6947897480
E-mail: metaxas@texnikosafaleias.gr
Site: www.texnikosafaleias.gr

